

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠD

ČLOVĚK A JEHO OKOLÍ

1	Identifikační údaje.....	3
1.1	Název ŠVP.....	3
1.2	Údaje o zařízení.....	3
1.3	Platnost dokumentu	3
2	Charakteristika zařízení.....	4
2.1	Poslání, vize a východiska	4
2.2	Projekty, aktivity, úspěchy	4
2.3	Charakteristika	4
2.4	Personální podmínky	5
2.5	Materiální podmínky.....	5
2.6	Ekonomické podmínky.....	5
2.7	Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví.....	6
2.8	Dokumentace školní družiny.....	6
3	Charakteristika ŠVP	7
3.1	Cíle vzdělávání.....	7
3.2	Formy vzdělávání	8
3.3	Vzdělávací obsah.....	8
3.4	Délka vzdělávání a časový plán vzdělávání	10
3.5	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
3.6	Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	10
3.7	Kritéria hodnocení.....	11
3.8	Sebehodnocení	11
4	Obsah zájmově vzdělávacího plánu	12
4.1	Tematické okruhy.....	12
4.2	Témata a časový plán.....	12
5	Závěr.....	19

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Název ŠVP: ČLOVĚK A JEHO OKOLÍ

1.2 Údaje o zařízení

NÁZEV ZAŘÍZENÍ: Základní škola T. G. Masaryka Hrušovany u Brna, okr. Brno-venkov, příspěvková organizace

ADRESA ZAŘÍZENÍ: Masarykova 167, Hrušovany u Brna, 66462

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Jarmila Motlíčková

JMÉNO VEDOUCÍHO VYCHOVATELE: Bc. Jana Houserová

KONTAKTY: e-mail: zshrusovany@skolniweb.cz, web: <http://www.skolahrusovany.cz>,
druzina@skolahrusovany.cz

TELEFON: 547236219, 604717984

IČ: 75023245

IZO: 102179778

RED-IZO: 600110966

ZŘIZOVATEL:

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Hrušovany u Brna

ADRESA ZŘIZOVATELE: Masarykova 17, 66462 Hrušovany u Brna

KONTAKTY:

IČO: 281824

TELEFON: 547236117

1.3 Platnost dokumentu

Platnost od: 1. 9. 2009

Verze ŠVP: 2

2 Charakteristika zařízení

2.1 Poslání, vize a východiska

Poslání zařízení:

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD částečně také funkci sociální.

Vize:

Rozvíjet osobnost žáka pomocí pestrých aktivit ve školní družině, respektovat jeho individuální potřeby, upevňovat osobnostní a sociální vazby mezi žáky.

2.2 Projekty, aktivity, úspěchy

Školní družina se zapojuje do různých výtvarných soutěží pořádaných různými mimoškolními spolky. Žáci pravidelně navštěvují domov se zvláštním režimem Villa Martha. V roce 2020 byla školní družina zapojena do Operačního programu OPVV - ŠABLONY II. V rámci družiny probíhaly v době mimo hlavní činnost ŠD dva na sobě nezávislé čtenářské kluby. Hlavním cílem těchto klubů byl rozvoj a podpora čtenářské gramotnosti.

2.3 Charakteristika

Výchovně vzdělávací činnost družiny volně navazuje na Školní vzdělávací program ZŠ a je zaměřena na rozvoj osobnosti a zájmů jednotlivých účastníků zájmového vzdělávání.

Školní družina má kapacitu 145 žáků. Všechna oddělení se nachází v hlavní budově školy.

Školní družina funguje v ranním i odpoledním režimu.

Provoz školní družiny probíhá pod vedením kvalifikovaných pedagogických pracovnic.

Vychovatelky se snaží vytvářet takové prostředí, aby se děti cítily spokojené, bezpečné a jisté. Při práci se snaží, aby každý žák mohl uplatnit své specifické vlohy a schopnosti, podporují důvěru žáka v sebe sama.

2.4 Personální podmínky

Charakteristika pedagogického sboru:

V zařízení působí 5 pedagogů, včetně vedení zařízení. Všechny vychovatelky mají odborné pedagogické vzdělání.

Ve školní družině je kladen důraz na individuální přístup vychovatele:

- vzdělávací proces v mimoškolní výchově přizpůsobuje úrovní psychické i fyzické zdatnosti žáků
- zájmovou, rekreační i odpočinkovou činnost školní družiny zaměřuje na všeobecné vzdělávání žáků a též na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- organizuje zájmovou a odpočinkovou činnost tak, aby došlo k co nejaktivnějšímu dobrovolnému zapojení všech žáků
- snaží se vhodnou motivací zaujmout žáka a zapojit jej do činnosti
- vytváří příjemné prostředí
- individuálním přístupem naplňuje a uspokojuje potřeby žáků

2.5 Materiální podmínky

Vybavení zařízení a jeho podmínky:

Materiální podmínky zařízení jsou velmi dobré. Třídy jsou vybaveny pro hry dětí na koberci a pro činnost u stolků. Učebny jsou vybaveny odpovídajícím moderním nábytkem. Ve třídách jsou interaktivními tabule, notebooky i pevné PC. Průběžně jsou dětem dokupovány různé deskové hry, stavebnice a nové hračky. Školní družina je rozdělena do pěti oddělení. Pro svou činnost využívá dvě družinové učebny a tři učebny, které jsou umístěny ve třídách. Dále využívá počítačovou učebnu, školní tělocvičnu, čítárnu, keramickou dílnu. Pro pobyt venku je určen školní dvůr a školní zahrada. Na školním dvoře je nainstalovaná lezecká stěna a vyčleněn prostor pro míčové hry.

2.6 Ekonomické podmínky

Informace k úplatě:

Na základě zákona 561/2004 Sb. (školský zákon) podle § 123, odst. 4, byl ředitelkou stanoven měsíční poplatek za poskytování školské služby 130,- Kč. měsíčně na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ŠD.

2.7 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

Prostředí užívaných prostorů vyhovuje hygienickým normám. Oddělení se naplňují maximálně do počtu 30 žáků. Při vycházkách max. do 25 žáků na jednu vychovatelku. Žáci jsou pravidelně opakovaně poučováni o nebezpečí úrazu, zvláště při pohybu na schodech a pobytu venku. Žáci ze ŠD nikdy neodchází bez vědomí vychovatelky. Zdravotní problémy či úraz, poranění nebo nevolnost neprodleně nahlásí vychovatelce, která zajistí nápravu a vyrozumí rodiče.

Vychovatelka zodpovídá za zápisu v Knize úrazů. Při pobytu v ŠD žáci dbají na bezpečnost svou a svých spolužáků, snaží se vyvarovat konfliktních situací. Projevy šikany mezi žáky vychovatelka okamžitě řeší.

Psychosociální podmínky:

Ve školní družině je vytvářeno pohodové a příznivé sociální klima. Při všech činnostech jsou respektovány potřeby jedince. Náplň činností je věkově přiměřená, hodnocení žáků je motivující. Rodiče žáků jsou informováni o činnosti školní družiny prostřednictvím nástěnky školní družiny, webových stránek školy a školního informačního systému Edookit.

2.8 Dokumentace školní družiny

- Přehled výchovně vzdělávací činnosti (TK jednotlivých oddělení vedena v systému Bellhop)
- Přihláška do školní družiny
- Vedení docházky (systém Bellhop)
- Celoroční plán činností
- Vnitřní řád školní družiny
- Kniha úrazů (společná pro všechny žáky ZŠ)

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Cíle vzdělávání

Obecné cíle:

Cílem výchovy je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím aktivit mimo vyučování jej vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji. Při výchovném působení je kladen důraz na utváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům.

Cíle vzdělávání navazují na cíle stanovené školním vzdělávacím programem ZŠ Otevřená škola.

Jsou to:

- **Výchova ke zdravému životnímu stylu**
- **Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině**
- **Posilování dovedností**
- **Formování životních postojů**
- **Navazování na poznatky získané ve výuce**

Konkrétní cíle:

- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim, dodržování osobní hygieny, posilování tělesné zdatnosti, výchova k odpovědnosti za svou osobu, za své zdraví
- zvyšování sebevědomí kladným hodnocením, objektivní hodnocení činnosti každého dítěte, posilování pozitivního myšlení, vytváření bezpečné sociální skupiny
- schopnost vyjádřit se i naslouchat, kultivování slovního i mimoslovního projevu, ovládání negativních citových reakcí, vypořádání se se stresem, řešení životních situací, prezentování svých představ, názorů a zájmů, získávání spolupracovníků pro realizaci svých aktivit
- vytváření základů právního vědomí, společensky žádoucích hodnot, prevence sociálně patologických jevů, vytváření vlastního sebevědomí, úcty, tolerance, porozumění, posilování volních vlastností
- doplňování výuky specifickými prostředky, odlišnými od školního vyučování, obohatování poznatků získaných výukou užitím netradičních pomůcek a materiálů

3.2 Formy vzdělávání

- příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová, tematická a rekreační
- pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost
- činnosti spojené s pobytom mimo prostory ŠD a ZŠ
- osvětová činnost
- činnosti vedoucí k prevenci rizikového chování a výchova k dobrovolnictví
- individuální práce, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání žáků
- spontánní činnosti.

Výchovné programy jsou plněny formou:

- pohybových a tělovýchovných aktivit
- výtvarných činností
- rukodělných činností
- literárně dramatických a hudebních činností
- přírodotědných a vlastivědných činností
- činností s PC

3.3 Vzdělávací obsah

Obsah vzdělávacího programu ŠD navazuje na vzdělávací oblast

- ČLOVĚK A JEHO SVĚT
- ČLOVĚK A ZDRAVÍ
- ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE
- UMĚNÍ A KULTURA

Smyslem je, aby si žáci utvořili pravdivé představy o životě a světě, učili se chápat svět z různých pohledů, spolupracovat a používat různé přístupy a metody řešení. Činnosti jsou pro žáky dobrovolné. Vychovatelky nabízejí, rozvíjejí a posilují tyto kompetence.

Klíčové kompetence představují dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. Kompetence k učení – žák se učí s chutí, práci dokončí, klade si otázky a hledá na ně odpověď, umí kriticky zhodnotit své výkony, samostatně pozoruje a experimentuje, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů – žák si všímá dění a problémů, problém se učí pochopit, přemýší o nesrovnalostech a jejich příčinách, hledá různé způsoby řešení problémů, rozlišuje správná a chybná řešení, učí se obhájit svá rozhodnutí a uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli.

3. Kompetence komunikativní – žák ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky a odpovědi vhodně formulovanými větami, umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, zapojuje se do diskuse, nezapomíná, že ke správné komunikaci patří také naslouchání druhým, využívá informační a komunikační prostředky.

4. Kompetence sociální a interpersonální – žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině, spolupracuje, dokáže se prosadit a podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Kompetence občanské a činnostní – žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu a šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, dbá na osobní zdraví druhých, respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí

6. Kompetence k trávení volného času - žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času, umí odmítat nevhodné nabídky pro trávení volného času.

7. Kompetence digitální - aktivně a účelně využívá online aplikace, vyhledává, zpracovává, ukládá a sdílí informace, podílí se na stanovení a dodržování pravidel chování.

3.4 Délka vzdělávání a časový plán vzdělávání

Délka vzdělávání a charakteristika časového plánu:

Vzdělávací program pro ŠD je vytvořen na dobu 4 let, je cyklický. Činnosti jsou pravidelné, příležitostné, průběžné, dané týdenní skladbou.

Provoz ŠD: pondělí – pátek

Ranní ŠD: 6,30 – 7,30 hod

Odpolední ŠD: 11,40 – 16,00 hod

6,45 – 7,30 hod: individuální klidová zájmová činnost

11,40 – 13,15 hod: oběd

Následují činnosti: odpočinková, zájmová, sportovní a individuální činnosti

3.5 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V oblasti personální:

Ve školní družině je vytvářeno pohodové a příznivé sociální klima. Při všech činnostech jsou respektovány potřeby jedince. Náplň činností je věkově přiměřená, hodnocení žáků je motivující. Rodiče žáků jsou informováni o činnosti školní družiny prostřednictvím nástěnky školní družiny, webových stránek školy a školního informačního systému Edookit.

Ve ŠD mohou být vzdělávání i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a při jejich zájmovém vzdělávání jim budou poskytována podpůrná opatření doporučená školským poradenským zařízením. Organizace vzdělávání žáka ve školských zařízeních vychází z obtíží žáka ve vzdělávání, respektuje specifika žáka, která mohou ovlivňovat jeho účast na aktivitách organizovaných ve školských zařízeních. Organizace a podmínky zapojení žáka do aktivit školského zařízení jsou specifikovány v doporučení školského poradenského zařízení. V případě, že účast na aktivitách školského zařízení vyžaduje u žáka také přítomnost asistenta pedagoga, poskytuje se jeho služba adekvátně jeho potřebám.

3.6 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných vyžaduje individuální přístup. Vychovatelky respektují osobnostní zvláštnosti těchto žáků. Úzce spolupracují s třídním učitelem. Je důležité, aby pro tyto

žáky bylo prostředí školní družiny přátelské, otevřené všeobecné komunikaci. Vychovatelky umožňují těmto žákům osobnostní rozvoj talentu, nadání, mimořádného zájmu o určitý obor. Žákům jsou zadávány složitější úkoly náročné na logické myšlení, motivují žáky k tomu, aby pomáhali slabším žákům.

Podmínky pro přijímání uchazečů:

Do ŠD jsou přijímáni žáci 1. – 4. ročníku, v případě volné kapacity i žáci 5. ročníku. Zákonné zástupci přihlašují žáka zápisním lístkem, řádně vyplněným a odevzdaným včas. Změny na zápisních lístcích oznámí rodiče vychovatelce písemně s podpisem a datem. O přijímání žáků do ŠD rozhoduje ředitelka školy.

Podmínky ukončování vzdělávání:

Žáci jsou do ŠD přijímáni vždy na jeden školní rok. Dítě je možné ze ŠD odhlásit kdykoliv během školního roku (písemná žádost rodičů). Ředitel školy může žáka ze ŠD vyloučit při opakovaném nedodržování vnitřního řádu školní družiny.

3.7 Kritéria hodnocení

Hodnocení žáků se provádí jak v průběhu činností, tak i po skončení tematického celku. Průběžné hodnocení směřujeme k jednotlivým žákům a závěrečné směřuje k celému oddělení (například na konci týdne). V družině jsou aplikovány různé formy hodnocení, dle aktuálního stavu a potřeby (nástěnka – bodování...).

3.8 Sebehodnocení

Součástí hodnocení musí být i sebehodnocení žáka, jeho schopnost posoudit výsledky své práce, svého chování ale také vynaloženého úsilí. Žák si uvědomuje své další možnosti a rezervy. Sebehodnocení žáka je nejen nedílnou součástí procesu hodnocení, ale je současně považováno za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit.

4 Obsah zájmově vzdělávacího plánu

4.1 Tematické okruhy

- Obec, v níž žijeme
- Lidé kolem nás
- Využívání volného času
- Příroda
- Zdraví a životní styl

4.2 Témata a časový plán

Září

Obec, v níž žijeme

U nás doma

Povídáme si o rolích jednotlivých členů naší rodiny. Jakým způsobem trávíme s rodiči Volný čas. Kreslíme naše rodinné foto. Pantomima – domácí práce, které doma vykonáváme. Dramatizace rodinné scénky. Nedělní oběd.

Škola

Kreslíme naši školu - co bychom si ve škole přáli mít. Vytváříme projekty – návrhy na ideální třídu. Orientace po budově školy. Místnosti pro žáky, učitele, provozní zaměstnance. Procházka po škole + kvíz (do „plánu“ školy doplňujeme k číslům názvy místností). Postupujeme po škole dle indicií - hledáme poklad ukrytý někde ve škole. Vytváříme pravidla pro chod školní družiny.

Náš dům

Kreslíme plánek našeho domu (jednotlivé místnosti a jejich vybavení). Povídáme si o tom, co bychom chtěli mít v našem vysněném pokoji. Popisujeme domy, byty v nichž bydlíme. Stavíme domky z přírodnin, vyprávíme si zajímavé příhody z okolí našeho domu. Stavby ze stavebnic. Výstava - hádáme, o jakou stavbu se jedná.

Cesta do školy

Seznamujeme se se základními dopravními značkami - soutěž skupin v poznávání dopravních značek. Jaké překážky můžeme po cestě do školy potkat. Scénky – bezpečné, nebezpečné chování při cestě do školy. Kreslíme mapu naší cesty do školy. Četba o škole - obecně, knihy, časopisy.

Říjen

Obec, v níž žijeme

Povídání o naší vesnici, o oblíbených místech + co nám u nás v obci chybí.

Kreslení nebo malování významných objektů v obci. Vycházka za pokladem do okolí naší obce (jdeme podle mapy, v níž jsou zakreslená různá stanoviště, plníme úkoly).

Návštěva místa, které je zakresleno na mapě. Soutěž skupin – stavíme imaginární město, vesnici - provádíme turisty po nejdůležitějších místech našeho města, vesnice.

Jak žijeme

Povídáme si o povolání našich rodičů – kreslíme, hádáme. Čím jsme a čím chceme být.

Proč a jaké povolání si vybereme. Vytváříme týdenní kalendář našich volnočasových aktivit (ke každému dni napíšeme nebo nakreslíme hlavní aktivitu, které se věnujeme ve volném čase – kroužky, zájmové činnosti).

Vycházka - pozorování činností lidí kolem nás. Pantomima – povolání. Dramatizace – scénky z různých povolání (prodavač, číšník, zpěvák atd.).

Ztráty a nálezy

Orientujeme se v prostoru – kdo dokáže ztracenou „nevidomou“ osobu „navigovat“ zpět domů. Co udělám, když se ztratím (dramatizace). Trénujeme postřeh – hádáme, který předmět z řady zmizel. Dramatizace – voláme na policii (ztratili, našli jsme...).

Tradice naší obce

Povídání o místních tradicích, zvycích a slavnostech – masopust, pálení čarodějnic, hody.

Zdobíme družinu, připravujeme slavnost v družině. Beseda s občanem Hrušovan.

Prohlížíme si kroniky obce. Povídáme si o minulosti naší obce (pověsti, které se vážou k naší obci). Kreslíme a známe význam znaku naší obce. Ilustrace - dramatizace přečtených pověstí.

Listopad

Lidé kolem nás

Rodina

Naše rodina, učíme se rozlišovat vztahy v rodině, práva a povinnosti členů rodiny

Besedujeme o plýtvání jídlem, penězi apod. v domácnosti. Prohlížíme si fotografie členů rodiny. Porovnáváme. Povolání rodičů (pantomima, hra na rodinu). Členové rodiny, jaké máme vztahy, jak si pomáháme.

Kamarádi

Říkáme si pravidla vzájemného chování, povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel, spolužák. Proč je zrovna on, ona můj kamarád. Hrajeme hru „Místo po mé pravé ruce je

volné, chtěl bych, aby tam seděl a proč.“ Povídáme si o svých kamarádech, proč je máme rádi. Malujeme květinu pro svého kamaráda. Do okvětních lístků píšeme jeho kladné vlastnosti.

Všude žijí lidé

Čteme pohádky různých světadílů. Besedujeme o tom, v čem se různé národy liší. Poznáváme sousední státy, dovolená s rodiči (zpomínky, vyprávění, kresba). Jaká národní jídla známe? Zkoušíme rozpozнат jazyky různých národností (zvuková nahrávka).

Svátky a oslavы

V kalendáři vyhledáváme jména spolužáků, významné dny a svátky. Učíme se blahopřát k svátku, narozeninám. Povídáme si o tom, jak oslavujeme v rodinném prostředí. Pro oslavence vyrábíme přáníčka. Seznamujeme se s lidovými tradicemi a zvyky.

Prosinec

Advent, vánoční čas

Seznamujeme se s vánočními zvyky a tradicemi. Některé si vyzkoušíme. Hrajeme čertovské hry, vyrábíme čerty, Mikuláše, zpíváme vánoční koledy. Pozorování zimní krajiny. Adventní výzdoba v ulicích. Vyrábíme vánoční ozdoby, přáníčka, drobné dárky, učíme se zabalit dárek.

Člověk mezi lidmi

Besedujeme o významu věty „Chovej se k druhým tak, jak chceš, aby se oni chovali k tobě“. Vyprávíme si o slovech „děkuji“, „prosím“. Učíme se správně oslovovalat, zdravít, podat ruku, požádat o něco, poděkovat. Dramatizace situace s námětem slušného chování. Hrajeme hry, dodržujeme pravidla fair play. Rozhovor o tom jaké chování očekávají děvčata od chlapců.

Člověk a sdělovací prostředky

Povídáme si o pořadech pro děti, rozdíl mezi příběhem a realitou. Rozhovor o vhodných televizních pořadech pro děti. Hodnotíme vystupování a chování hlavních postav. Proč se nám libí? Hrajeme si na reportéry, novináře, vymýšíme reklamu. Připravíme si jednoduchou vědomostní televizní soutěž. Zahrajeme si v ní. Besedujeme o sdělování informací dříve a dnes.

Mluvíme správně

Pomocí říkadel a básniček cvičíme rytmus a melodii jazyka (jazykolamy, dechová cvičení). Dramatizace jednoduché pohádky. Trénujeme správný přednes a vystupování. Zkoušíme pracovat s gesty, vyjadřujeme se pantomimou. Rozhovor o verbální a neverbální komunikaci. Vyjadřujeme své pocity. Hněv, radost... Vyprávíme příběhy ze života, vymýšíme pohádky.

Leeden

Využívání volného času

Denní režim

Vyprávíme si o zásadách správného denního režimu. Učíme se rozlišit povinnost a zábavu. Besedujeme o nebezpečí spěchu (při plnění úkolů, přecházení na přechodu, jízdě v autě). Učíme se respektovat čas druhých.

Kalendář

Rozlišujeme jednotlivá roční období, dny, týdny a měsíce. Vyhledáváme v kalendáři významné události, které se odehrávají během celého roku. Vytváříme náměty k vycházkám v ročních obdobích.

Čas a měření

Procvičujeme určování a odhad času. Co je to časové pásmo, práce s encyklopedií.

Besedujeme o možnostech správného využívání času. Uvádíme příklady, kdy čas využíváme špatně.

Různé měření času, časová pásma. Učíme se rozdělovat čas - rok, měsíc, den, hodina.

Kreslíme, modelujeme různá měřidla času.

Volný čas

Plánujeme využití času po příchodu ze školy. Vysvětlujeme si, co znamená aktivní odpočinek.

Besedujeme na téma, jak se lidé bavili v dobách, kdy nebyly mobily, počítače, televize.

Kreslíme, jak trávíme volný čas, co nás nejvíce baví. Zájmy, záliby.

Únor

Jak se lidé mění

Prohlížíme si fotografie z doby, kdy jsme byli malí. Porovnáváme různá historická období se současností. Snažíme se pochopit vliv času na lidi a věci kolem nás - děti rostou, lidé stárnou, mění se způsob života. Besedujeme o tom, jak jsme se od narození změnili, co může člověk v jednotlivých věkových obdobích zažít a naučit se.

Změny v obci

Čteme si zajímavosti z kroniky obce. Povídáme si o tom, co v obci dříve nebylo a dnes je.

Budovy, hřiště... Na vycházce si ukazujeme místa, o kterých jsme v kronice četli.

Diskutujeme na téma „Co bych v naší obci změnil, kdybych byl starostou“.

Putování časem

Prohlížíme si módní časopisy, učební pomůcky, různé historické předměty z dob našich babiček a dědečků.

Povídáme si o tom, jak se žilo dříve a jak se žije dnes.

Povídáme si, jaká historická místa jsme navštívili a co se nám líbilo, jak tam lidé žili.

(hrady, zámky, skanzen....). Co je to „stroj času“. Připomínáme si různé historické události, tradice... Vyrábíme masopustní masky.

Lidé a minulost

Čteme si staré české pohádky a povídáme si o odlišných návycích tehdejších hrdinů.

Zkoušíme ilustraci historické pohádky. Besedujeme o domácnosti dříve a dnes (vybavení, nábytek, spotřebiče).

Březen

Příroda

Jak se mění strom

Strom jako domov pro živočichy a houby (kresba). Pozorování změn stromů a keřů na zahradě, při vycházce. Pozorujeme rozdíly mezi listnatými a jehličnatými stromy.

Zkoušíme pracovat na školní zahradě. Besedujeme o životním cyklu stromu a jeho proměnách během roku. Kresba.

Přírodniny a jejich užití

Jakým způsobem je třeba přírodu chránit. Poznáváme léčivé a jedovaté rostliny. Na vycházce sbíráme luční rostliny, lisujeme je a vytváříme herbář. Léčivé rostliny a jejich využití (kresba).

Květiny

Staráme se o květiny ve školní družině. Jaké podmínky která rostlina potřebuje, rozeznáváme základní druhy. Kreslíme a malujeme první jarní květiny. Které květiny se hodí pro řez, kyticu k narozeninám. Které květiny pěstujeme doma v květináči. Květiny letní, ozdoba zahrad. Aranžování květin do vázy.

Jak se budí semínka

Zkoušíme klíčit různé druhy semínek. Hrách, řeřicha, ředkvička ... Vyprávíme si, která semínka jsou vhodná pro klíčení, která se dají konzumovat. Četba pohádky „Jak Křemílek a Vochomůrka zasadili semínko“. Ilustrace k pohádce.

Duben

Za dobrodružstvím přírody

Besedujeme o koloběhu vody v přírodě a jejím významu pro člověka. Poznáváme rozdíl mezi živou a neživou přírodou, pozorujeme návrat ptáků. Co je v přírodě důležité pro přežití. Mezi spolužáky a rodinou sbíráme náměty na zlepšení našeho životního prostředí. Vytváříme plakát ke Dni Země.

Život zvířat

Každý živočich má právo na život. Jak přispíváme k ochraně zvířat. Ohrožené druhy živočichů. Poznáváme zvířata (mládě, dospělý jedinec).

Na vycházce pozorujeme volně žijící zvířata. Zkoušíme podle atlasu zvířat pojmenovat ptáky, kteří žijí v našem okolí. Která exotická zvířata můžeme spatřit v zoologické zahradě – diskuse.

Můj domácí mazlíček

Výtvarné zpracování zvířátka, o které se starám. Jaké druhy zvířat jsou vhodné do bytu a která do rodinného domu. Péče o vlastního či vysněného mazlíčka, její klady a úskalí – beseda.

Děti přinesou svého mazlíčka do školní družiny, seznamujeme se s různými druhy doma chovaných zvířat. Diskuse, jak zvíře chováme. Rozdíly u chovu jednotlivých druhů zvířat.

V lese

V atlase zvířat hledáme lesní živočichy a zajímavosti o nich. Určujeme druhy stromů. Jehličnaté, listnaté. Pozorujeme změny v přírodě a životě zvířat. Co se v lese může sbírat a v jakých ročních obdobích. Povídáme si o chování člověka v lese. Uvádíme dobré a špatné příklady.

Květen

Zdraví a životní styl

Pečujeme o své zdraví

Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu, jak správně relaxovat. Diskutujeme, jak se o sebe staráme, jakým způsobem se dá předcházet nemoci. Vymýslíme si „popletený příběh“ o posloupnosti jednotlivých úkonů osobní hygieny.

U lékaře

Proč chodíme k lékaři? Úrazy - jak jim předcházet. Diskuse - jaké zranění se nám přihodilo. Vyprávíme si své zkušenosti z pobytu v nemocnici nebo u lékaře. Vytváříme si správný názor na lékaře jako na pomocníka při udržování našeho zdraví. Dramatizace- scénka, návštěva lékaře, co dělá sestřička, co lékař. Učíme se rozeznávat základní druhy léků.

Zdravá strava

Proč je důležité co jíme. Rozlišování zdravých a nezdravých jídel. Sestavujeme desatero zásad zdravé výživy. Kresba - potravinová pyramida. Navrhujeme zdravý a chutný jídelníček. Klademe důraz na pestrost a vyváženosť jídel.

Příroda léčí

Čím nás obohacuje pobyt v přírodě? Proč je pro nás důležitý. Sběr bylin, ochutnávka čaje, který si uvaříme. Proti jakým nemocem nám pomáhá? Zkoušíme v přírodě používat relaxační techniky. Cvičení v přírodě. Jaké sporty můžeme provozovat v přírodě? Učíme se základní prvky jógy.

Červen

Pečujeme o svůj vzhled

Jakým způsobem se o sebe staráme? Ranní hygiena, upravenost během dne. Při péči o vzhled a čistotu nás zajímá, které jednoduché kosmetické přípravky můžeme doma používat. Řídíme se heslem méně, znamená více (lícení, voňavky...). Úsměv nám sluší: povídáme si o péči o náš chrup, připomeneme si projekt „Zdravé zuby“. Kresba - upravený, zanedbaný člověk. Hledáme rozdíly.

Nebezpečné situace

Rozlišení nebezpečných situací. Cesta do školy, setkání s cizím člověkem, dopravní situace, nebezpečné předměty... Předvádíme, jak se máme chovat na ulici, v dopravních prostředcích apod. (abychom se vyhnuli úrazu). Na modelových situacích zkoušíme chování při snaze neznámého člověka navázat s námi kontakt, učíme se přivolat pomoc dospělého nebo policie. Kontrolujeme podle seznamu, co všechno má obsahovat příruční lékárnička, která se nachází ve ŠD.

Učíme se zásadám první pomoci. Učíme se ošetřit lehké zranění.

Chci být fit

Co znamená slovo FIT. Jak si zlepšujeme fyzickou a psychickou kondici. Jaké cvičení nebo uvolňující techniky se dají použít pro pocit dobré pohody. Hrajeme hry propojující tělesnou zdatnost s rozvojem paměti a orientace v přírodě, cvičíme uvolňovací cviky, relaxujeme při hudbě. Při pobytu venku hrájeme pohybové hry. Besedujeme o návykových látkách, s nimiž se můžeme setkat. Navrhujeme plakát proti kouření.

Každodenní pobyt na čerstvém vzduchu

Příroda je naše tělocvična. Chodíme do přírody, na školní hřiště, na školní zahradu, do přilehlého lesoparku. Využíváme lezeckou stěnu na školním dvoře. Při vycházkách se snažíme překonávat přírodní překážky. Proč je pro nás pobyt venku důležitý. Jaký je rozdíl

mezi cvičením v přírodě a v tělocvičně. Víme co je to „fair play“, snažíme se být objektivní. Zahrajeme si na rozhodčí. Pracujeme se stopkami, s pásmem.

5 Závěr

- Řád nabývá účinnosti dnem 1. 9. 2022
- Schváleno pedagogickou radou dne: 30. 8. 2022
- Projednáno a schváleno Radou školy dne: 13. 10. 2022